

BÖLÜM 4.3

TARİH

KURTULUŞ SAVAŞINDA CEPHELER

A - DOĞU CEPHESİ (Ermeniler)

- TBMM, ilk komutan atamasını **Doğu Cephesine Kazım Karabekir'i atayarak gerçekleştirmiştir.**
- Ermeni sorunu ilk kez 1878 Berlin Antlaşması'yla ortaya çıkmıştı.
- 1915 Ermeni Tehcir Kanunu ile Doğu Anadolu'daki Ermeniler Suriye'ye yerleştirildi.
- Rus ordusuyla birlikte gelen Ermeni Alayları 1918 Brest-Litovsk Antlaşması'ndan sonra başıboş kaldı ve katliamlarını arttırdı.
- 1918 Mondros Ateşkesi'nin 24. maddesi Ermenistan Devleti'ne zemin hazırladı.
- Paris Barış Konferansı'nda Ermeniler Ermenistan Devleti için uluslararası destek sağladılar. Bunu Wilson ilkelerine dayandırdılar.
- General Harbour Raporu ile bölgede Ermenilerin çoğunluk oluşturmadığı ilan edildi 1919.
- Kazım Karabekir'in XV' inci kolordusunun kazandığı zafer, TBMM'nin ilk askeri zaferi oldu. Sonuçta Gümrü anlaşması imzalandı;

Gümrü Antlaşması 2-3 Aralık 1920

- Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınır Aras Nehri – Çıldır Gölü olacaktır,
- Ermeniler Doğu Anadolu'daki iddialarından vazgeçecek,
- Kars, Sarıkamış, Kağızman ve Iğdır Türkiye'de kalacak,
- Ermenistan Sevr'i tanımayacak,
- Ermenilerden Türklere karşı silah kullanmamış olanlar Türkiye'ye geri dönebilecekti,
- Ermenistan, Türkiye'ye karşı düşmanca hareketlerde bulunmayacaktı,

Gümrü Antlaşmasının Önemi

- ❖ TBMM'nin ilk askeri, siyasi, diplomatik başarisidir,
- ❖ TBMM'nin ilk antlaşmasıdır,
- ❖ Ermeniler Sevr'in geçersiz olduğunu kabul ettiler,
- ❖ Ermeniler doğudaki taleplerinden vazgeçtiler.
- ❖ TBMM'yi ve Misak-ı Milli'yi tanıyan ilk devlet Ermenistan oldu.
- ❖ Askeri birlikler Batı'ya kaydırıldı,
- ❖ Sevr'in geçersizliğinin kabul ettirildiği ilk antlaşmadır.
- ❖ Not:Kazım Karabekir imzaladı.

** Kazım Karabekir'in ünlü eseri "İstiklal Harbimiz." **Diğer eserleri;** Ankara'da Savaş Rüzgârları, Birinci Cihan Harbi, İzmir Suikastı, Ermeni Dosyası, Nutuk ve Karabekir'den Cevaplar.

GÜRCİSTAN İLE BATUM ANTLAŞMASI 23 ŞUBAT 1921

- Ardahan, Artvin ve Batum Türk toprağı kabul edilmiştir.
- Gürcistan, TBMM'ye elçi gönderen ve Ankara'da elçilik açan ilk devlettir.

B - GÜNEY CEPHESİ (Fransızlar + Ermeniler)

- Kuva-i Milliye birlikleri ile mücadele edilmiştir. İlk direniş Hatay-Dört Yol'da Fransızlara karşı yapılmıştır.
- Adana, Maraş (Sütçü İmam), Urfa (Saip Bey), Antep (Şahin Bey) cephelerinde mücadele edilmiştir.
- TBMM, 1921'de bir kanunla Antep'e Gazi unvanını verdi. 1973'te Maraş'a Kahraman, 1989'da Urfa'ya Şanlı unvanı verildi.

C – BATI CEPHESİ (Yunanlılar)

- Kurtuluş Savaşında büyük savaşlar batı cephesinde olmuştur.
- İlk Kuva-i Milliye birlikleri İzmir'in işgalinden sonra Batı Anadolu'da kuruldu.
- Balıkesir – Alaşehir kongreleri Batı Cephesinin kurulmasını kolaylaştırdı.
- Sivas Kongresi'nde Ali Fuat Paşa "Batı Cephesi Kuva-i Milliye Komutanı" olarak atandı.
- Ekim ayı sonlarında Yunanlılara karşı yapılan Gediz taarruzunda Ali Fuat Cebesoy ile Çerkez Ethem'in Kuva-i Seyyare kuvvetleri arasında yeterli işbirliğinin olmaması yenilgiye neden oldu. Bu olay düzenli orduya geçişi hızlandırdı. Batı cephesi ikiye ayrıldı. Kuzeyine İsmet Paşa, Güneyine Rafet Paşa atandı. Fevzi Paşa Milli Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığına atandı. Batı Cephesi komutanlığından alınan Ali Fuat Cebesoy Moskova Büyükelçiliğine gönderildi.

I. İNÖNÜ SAVAŞI 6 – 10 Ocak 1921

Nedenleri:

- Megalo İdea'yı gerçekleştirmek,
- Sevr'i kabul ettirmek,
- Türk birliklerinin güçlenmesini engellemek,
- TBMM'yi dağıtarak milli mücadeleye son vermek,

Çerkez Ethem bu kritik zamanda ayaklanarak düzenli orduyu meşgul etmiştir. Fakat İsmet Paşanın yönettiği düzenli ordu birliklerine yenilerek geri çekildiler.

Sonuçları:

- TBMM'nin kurduğu düzenli birliklerin ilk zaferidir.
- Düzenli birliklerin gerekliliği ispatlandı,
- TBMM'ye güven arttı,
- I. İnönü Savaşının sonucunda iç ve dışta meydana gelen önemli gelişmeler şunlardır;

T- Teşkilat-ı Esasiye'nin kabulü. (1921 Anayasası)

A- Afganistan'la dostluk antlaşması.

L- Londra Konferansı.

İ- İstiklal Marşının kabulü.

M- Moskova Antlaşması.

1. TEŞKİLAT-I ESASİYE'NİN KABULÜ 20 Ocak 1921

- Yeni Türk Devletinin ilk anayasasıdır.
- Yeni Türk devletinin kurulduğunun hukuki belgesidir.
- İlk anayasasını yaparak kurucu bir meclis olduğunu göstermiştir.
- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. İdare yönetimi halkın kendi kendisinin yönetmesi ilkesine dayanır. İlk kez egemenlik millete verilmiştir.
- Yasama ve yürütme yetkisi milletin tek ve gerçek temsilcisi olan TBMM'de toplanır.
- TBMM seçimi 2 yılda bir yapılır.
- Din buyruklarının yerine getirilmesi, yasaların konulması, değiştirilmesi, kaldırılması, antlaşma ve barış yapılması, savaş kararı verilmesi gibi temel haklar TBMM'nindir.
- Meclis başkanı, hükümetin de başkanıdır.
- 1924 yılına kadar yürürlükte kalmıştır.

2. LONDRA KONFERANSI 23 Şubat - 12 Mart 1921

Toplanma Nedenleri:

- TBMM'nin güçlenmesinden endişe duymaları
- Anadolu'daki yeni durumu değerlendirmek,
- Çerkez Ethem'in yenilmesi
- İtalya'nın arabuluculuk yapması
- Yunan birliklerine zaman kazandırmak,
- Sevr'i hafifleterek kabul ettirmek,
- İtilaf Devletleri'nin aralarındaki anlaşmazlıkları gidermek istemeleri,
- TBMM hükümetiyle Sovyet Rusya'nın yakınlaşması
- İtilaf Devletleri, İstanbul Hükümeti'nin yanında TBMM hükümetini de çağırarak aralarındaki ayrılıklardan faydalanmayı amaçlamışlardır.

- M. Kemal'in düşüncesi: konferanstan olumlu bir sonuç çıkmayacağını bildiği halde;
- ✓ TBMM'nin barış yanlısı olduğunu göstermek,
- ✓ Misak-ı Milli'yi tanıtmak amacıyla katılmayı uygun görmüştür.
- ✓ Türk milletinin yasal temsilcisinin TBMM olduğunu göstermek.

Konferansın Sonuçları:

- İtilaf devletleri Sevr'i imzalamadılar ama Yunan ordusu için zaman kazandılar,
- TBMM barış yanlısı olduğunu ispatladı,
- İtilaf Devletleri ilk kez TBMM'yi resmen tanımıştır.
- Kesin barış için savaşmaktan başka çare olmadığı anlaşıldı.
- İstanbul hükümetinin temsilcisi Tevfik Paşa sözü TBMM temsilcisi Bekir Sami Bey'e bırakarak İtilaf Devletlerinin oyununu bozmuştur.
- M. Kemal'in ileri görüşlülüğü anlaşıldı.
- İtilaf Devletleri arasındaki fikir ayrılıkları iyice ortaya çıktı.

3. TÜRK-AFGAN DOSTLUK ANTLAŞMASI 1 Mart 1921

- TBMM'yi tanıyan ilk İslam ülkesi Afganistan'dır.
- TBMM hükümeti Afganistan'ın tam bağımsızlığını tanımıştır.
- Taraflardan biri saldırıya uğrarsa diğeri tüm imkânlarla yardım edecektir.
- TBMM hükümeti Afganistan'a kültürel açıdan yardım etmeyi subay ve öğretmen göndermeyi garanti etmiştir.
- Not:Yusuf Kemal Tengirsenk ,Rıza Nur, Veli Han imzaladı.

4. İSTİKLAL MARŞI'NIN KABULÜ 12 MART 1921

Milli bir marş'a gerek duyulmuştur. MEB bir yarışma başlattı. Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Tanrıöver, Mehmet Akif Ersoy'dan bir şiir yazmasını istedi. M. Akif Ersoy'un yazdığı İstiklal Marşı TBMM'de milli marş olarak kabul edildi. M.Akif Ersoy, İstiklal Marşımızı Türk ordusuna armağan etti. İstiklal Marşı Osman Zeki Üngör tarafından bestelendi. Hamdullah Suphi, İstiklal Marş'ını Mecliste ilk okuyan kişidir.Sebilürreşat dergisinde yayınlanmıştır.

5. MOSKOVA ANTLAŞMASI 16 Mart 1921

Nedenleri:

- Rusya'nın yeni kurduğu rejimini tanıtmak,
- Hem Rusya'nın hem de TBMM'nin düşmanlarının aynı olması iki tarafı birbirine yaklaştırdı.
- TBMM'nin, askeri ve maddi yardıma ihtiyaç duyması,

Maddeleri:

- Rusya Misak-ı Milliye taniyacaktir. Batum Gürcistan'a verilmiştir. Bu Misak-ı Milliden verilen ilk tavizdir.
- Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya'sı arasında yapılan antlaşmalar geçersiz sayılacak,
- Rusya kapitülasyonları tanımayacak,
- İki taraftan birinin tanımadığı bir antlaşmayı diğeri de tanımayacak, bu maddeden TBMM hükümetiyle Sovyetler Birliğinin siyasi alanda birlikte hareket edecekleri anlaşılmaktadır.
- Rusya Sevr'i tanımayacak,
- Rusya'yla mali içerikli antlaşmalar yapılacak,
- Batum, Gürcistan'da kalmak kaydıyla Gümrük Antlaşmasıyla kabul edilen sınır onaylanacak,

Moskova Antlaşmasının Önemi

- ❖ Rusya TBMM'yi tanıyan ilk Avrupa Devleti oldu
- ❖ Batum, Gürcistan'a bırakılarak Misak-ı Milli'den ilk taviz verildi.
- ❖ Sovyet Rusya Mili Mücadeleye destek vermeyi kabul etti.
- ❖ NOT:Ali Fuat Paşa, Rıza Nur,Yusuf Kemal Tengirşenk imzaladı.

II. İNÖNÜ SAVAŞI 23 Mart– 1 Nisan 1921**Nedenleri:**

- TBMM'nin Londra Konferansında Sevr'i kabul etmesi,
- Yunan ordusunun yeniden taarruz gücüne ulaşması,
- Türk ordusunun güçlenmeden yok edilmek istenmesi
- İngilizlerin kıskırtmaları,

Sonuçları:

- Yunan ordusu tekrar durduruldu.
- Düzenli birliklerin henüz taarruz kabiliyeti olmadığı anlaşıldı.
- Fransa,TBMM' ye ateşkes teklif etti.
- Fransa Zonguldak'tan çekildi.
- İngiltere Malta'da bulunan 40 esiri serbest bıraktı.
- İtalyanlar işgal ettikleri yerlerden çekilmeye başladılar, böylece İngilizler Anadolu'da yalnız kalmıştır.
- M. Kemal Paşa, İsmet Paşa'ya "Siz orada yalnız düşmanı değil, Millet'in makûs talihini de yendiniz" şeklinde önemli bir telgraf gönderdi.
- II. İnönü Savaşından sonra Türk Ordusu, Yunan Ordusuna karşı Aslıhanlar ve Dumlupınar mevkinde taarruz girişiminde bulunmuş ancak başarısız olmuştur.
- İnönü Savaşları düşmanı oyalayarak Türk ordusuna zaman kazandırmıştır.

KÜTAHYA – ESKİŞEHİR SAVAŞLARI 10 – 24 Temmuz 1921**Nedenleri:**

- İnönü savaşlarının intikamını almak,
- Türk ordusunun taarruz gücünü kazanmadan yok edilmek istenmesi,
- Ankara'ya kadar olan yerleri işgal etmek,
- Yunan ordusunun İtilaf devletlerinin desteğini yeniden kazanmak istemesi,

Sonuçları:

- M. Kemal'in emriyle, Türk ordusu;
 - ✓ Yok olmaktan kurtulmak,
 - ✓ Daha uygun savunma hattı kurmak,
 - ✓ Yunan ordusunu lojistik kaynaklarından uzaklaştırmak amacıyla Sakarya Nehri'nin doğusuna kadar çekildi.
- Kütahya, Afyon, Eskişehir, Yunan işgaline uğradı. Yunan ordusu Polatlı'ya kadar geldi.
- Ankara'nın işgal edilebilme tehlikesi nedeniyle TBMM'nin Kayseri'ye taşınması fikri ortaya çıktı.
- Düzenli ordunun Kurtuluş Savaşındaki ilk ve tek mağlubiyetidir.
- Kurtuluş Savaşı'nın kazanılacağı ümidi tehlikeye düştü.
- M. Kemal'e karşı muhalefet arttı.
- M. Kemal'e Başkomutanlık yetkisi verildi (5 Ağustos 1921). Böylece meclisin bütün yetkileri (Yasama, yürütme, yargı) M. Kemal'de toplandı.
- 15 Temmuz'da Kütahya-Eskişehir savaşları sürerken Ankara'da Maarif (Eğitim) Kongresi toplandı.
- İnebolu-Kastamonu-İlgaz-Çankırı, batı cephesine silah ve mühimmat taşımada istiklal yolu olarak kullanıldı

TEKALİFİ MİLLİYE EMİRLERİ 7-8 AĞUSTOS 1921

7–8 Ağustos 1921'de *Tekâlif-i Milliye Emirlerini (Milli Yüklümlülükler Buyrukları)* yayınlarak ordunun ihtiyaç duyduğu malzemeleri halktan karşılama yoluna gitti.

- Tekâlif-i Milliye Emirleri:
 - ✓ Her ilçede bir tekâlif-i milliye komisyonu kurulacak.
 - ✓ Her aile ordu için çarık, çorap, iç çamaşırı gibi giyecek yardımı yapacak.
 - ✓ Halkın elinde buluna her çeşit giyecek, kumaş, deri gibi çeşitli giyecek ve yiyecek maddelerinin %40'ına bedeli sonradan ödenmek üzere el konulacak.
 - ✓ Herkes sahip oldukları taşıma araçlarıyla savaş malzemesi taşımak üzere bir ay ordu emrine girecek.
 - ✓ Tüm sahipsiz mallara el konulacak.
 - ✓ Marangoz, demirci, nalbant, dokumacı gibi meslek erbabı ordu için çalışacak.
 - ✓ Halkta bulunan her çeşit taşıma aracı ve binek hayvanlarının %20'sine el konulacak.
 - ✓ Bu kararlara uymayanlar İstiklal Mahkemelerinde vatan haini sayılmıştır.

SAKARYA MEYDAN SAVAŞI (SUBAYLAR SAVAŞI) 23 Ağustos – 13 Eylül 1921

Nedeni:

- Yunan ordusunun son bir hamleyle Ankara'yı işgal ederek Milli Mücadele'yi ortadan kaldırmak istemesi,
- Rusya'dan silah ve cephane yardımı sağlandı.
- Savaş 22 gün 22 gece sürdü. Topyekûn savaş taktiği uygulanmıştır.
- M. Kemal Türk ordusuna "Hattı müdafaa yoktur. Sathı müdafaa vardır. O sathı bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla sulanmadıkça vatan terk olunamaz." emrini vermiştir.

Sonuçları:

- Yunan ordusu son kez durduruldu. Taarruz gücü kırıldı.
- Türk milletinin 1683 İI. Viyana Kuşatmasından beri süren geri çekilişi son buldu. Türkler saldırıya geçti. Türk ordusunun son savunma savaşı olmuştur.
- İtilaf Devletleri TBMM'ye barış teklifinde bulundular, fakat kabul ettiremediler. Çünkü askeri bakımdan kendi denetimleri altına girmeyi önermişlerdi. Bu durum bağımsızlık ilkesine ters düştüğü için kabul edilmemiştir. Hem de amaçları Sevr Anlaşmasını hafifleterek kabul ettirmektir.
- Fransızlar ile Ankara Antlaşması imzalandı. Ancak bu anlaşma İngiltere'yi tedirgin etti. Çünkü İngiltere yeni Türk devletinin daha da güçlenmesinden endişe ediyordu. 20 Ekim 1921
- Kafkas Cumhuriyetleri ile 13 Ekim 1921'de Kars Antlaşması imzalandı.
- Fransızlar Anadolu'dan çekilmeye başladı.
- İngilizlerle esir değişimi anlaşması yapıldı.
- Savaşta üstün başarılarından dolayı TBMM tarafından askeri rütbelerin en büyüğü olan Mareşallik ve Gazilik unvanları verildi.
- İtalya işgal ettiği toprakları tamamen terk etti.

KARS ANTLAŞMASI 13 Ekim 1921

(TBMM-Rusya'ya bağlı Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan)

- Kafkas cumhuriyetleriyle imzalanmıştır.
- Ardahan Türkiye'de, Batum Gürcistan'da kalmak şartıyla doğu sınırimız bu anlaşma ile kesin olarak belirlenmiştir.
- Not:Kazım Karabekir imzaladı.

ANKARA ANTLAŞMASI 20 Ekim 1921

- Fransa ile Türkiye arasındaki savaş hali ortadan kalktı.
- Fransa Anadolu'da işgal ettiği topraklardan çekildi. Hatay dışında bugünkü Suriye sınırimız çizildi. Hatay'ın ulusal sınırlarımız dışında kalması Misak-ı Milliden verilen ikinci tavizdir.
- Fransa Hatay'da özel bir yönetim kurmayı ve Hataylı Türklere özerklik vermeyi kabullendi.

- Süleyman Şahın mezarının bulunduğu Caber Kalesi Türk bayrağı altında Türk mülkü olarak kalacaktı.
- Fransa, Misak-ı Milliye tanıyan ilk itilaf devletidir.
- Not: Yusuf Kemal Tengirşenk, Franklin Bulion imzaladı.

Sakarya Savaşından sonra İngiltere ile karşılıklı eşitlik ilkesine göre esirlerin değiştirilmesine ilişkin antlaşma imzalandı.

BÜYÜK TAARRUZ VE BAŞKOMUTANLIK MEYDAN SAVAŞI 26 Ağustos – 9 Eylül 1922

Nedeni:

- Türk ordusu, Yunanlıların silahlı kuvvetlerini yok etmek, düşmanı Anadolu'dan atarak Misak-ı Milli'yi kabul ettirmek ve önemli arazi bölümlerini ele geçirmek için saldırıya geçmiştir.
- Afyon Kocatepe'de topçu atışlarıyla saldırı başladı. Bu savaşa Dumlupınar Meydan Savaşı da denir.
- 9 Eylül'de İzmir ve diğer bölgelerden düşman temizlenmiştir.
- M. Kemal Türk ordusuna "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz ileri" emrini vermiştir.

Sonuçları:

- Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası sona erdi.
- Diplomatik mücadele dönemi başladı.

MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI 11 Ekim 1922

- Ateşkes 14-15 Ekim gecesi yürürlüğe girecek,
- Yunanlılar 15 gün içerisinde Meriç nehri sınır olmak üzere doğu Trakya'yı boşaltacak.
- Boşaltmanın tamamlanmasından sonra 30 gün içinde doğu Trakya itilaf devletlerine TBMM hükümetine bırakılacak.
- Yunanlıların boşalttığı bölgeye güvenliği sağlamak için 8000 kişiyi aşmayan Türk jandarma birliği gönderilecek.
- İstanbul ve Boğazlar TBMM hükümetine bırakılacak. Ancak itilaf devletleri barış antlaşması imzalanana kadar İstanbul'da kalabileceklerdir.

Önemi:

- ❖ Kurtuluş Savaşı'nın askeri aşaması sona ermiştir.
- ❖ İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya (Edirne, Tekirdağ, Kırklareli) savaş yapılmadan kurtarılmıştır.
- ❖ İstanbul ve Boğazların yönetimi TBMM'ye bırakılmış ve böylece Osmanlı Devleti hukuken sona ermiştir.
- ❖ Lozan Antlaşmasına zemin hazırlamıştır.
- ❖ TBMM hükümeti kazandığı savaşlardan sonra anlaşmalar imzalayarak varlığını askeri alandaki başarılarıyla kabul ettirmiştir.

- ✚ Türk Kurtuluş Savaşı bütün tutsak uluslara örnek olmuştur.

SALTANATIN KALDIRILMASI

1 Kasım 1922

Nedenleri:

- Saltanatın milli egemenlik anlayışına ters düşmesi
- Padişah ve İstanbul Hükümeti'nin Milli Mücadele'nin karşısında yer alması,
- TBMM'nin itilaf devletlerine karşı kesin zafer kazanması,
- İstanbul Hükümeti'nin TBMM Hükümeti yanında Lozan Görüşmelerine davet edilmesi,
- İtilaf devletlerinin Türkler arasında ikilik çıkarmak istemeleri,
- TBMM'de yapılan tartışmalardan sonra saltanat ve hilafet birbirinden ayrılarak saltanata son verildi.

Sonuçları:

- 623 yıllık Osmanlı saltanati resmen sona erdi.
- Sultan Vahdeddin 17 Kasım 1922'de vatani terk ederek İngiltere'ye sığındı.
- TBMM Abdülmecit Efendi'yi halife tayin etti (18 Kasım 1922).
- Milli egemenlik yolunda en önemli adımlardan biri atıldı.
- Laikliğin ilk aşaması gerçekleşti.
- İtilaf Devletleri'nin Lozan'da ikilik çıkarma planları bozuldu. Çünkü hem Osmanlı hükümetini hem de TBMM hükümetini birlikte davet etmişlerdi.

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI 24 Temmuz 1923

- Konferansa Türkiye, İngiltere, Fransa, İtalya, Yunanistan, Japonya ve Yugoslavya katılmıştır.
- Boğazların statüsü konusunda Rusya ve Bulgaristan katılmıştır.
- ABD, gözlemci olarak katılmıştır.
- Türk heyetinin başkanlığını İsmet Paşa yapmıştır. Heyette Dışişleri Bakanı İsmet Paşa, Sinop MV. Dr. Rıza Nur, Trabzon MV. Hasan Saka vardı.
- Türk heyetinin kesinlikle taviz vermeyecekleri konular şunlardır;
 - ✓ Türk devletinin hakları ve bağımsızlığının tanınmasını sağlamak.
 - ✓ Ermeni devleti oluşturulmasına izin vermemek.
 - ✓ Kapitülasyonları kaldırmak.

SINIRLAR,

IRAK Sınırı: Musul sorunu nedeniyle çözümlenememiştir.

İRAN Sınırı: 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşmasıyla daha önceden çizilmişti.

SURİYE Sınırı: Hatay dışında 1921 Ankara Antlaşmasıyla çizildiği şekilde kabul edildi.

DOĞU Sınırı: 1921 Kars Antlaşmasıyla belirlendiği şekilde kabul edildi.

YUNAN Sınırı: Meriç Nehri sınır olacak. Gökçeada ve Bozcaada dışındaki bütün adalar Yunanistan'a

verilecek. Fakat savaş tazminatı olarak Karaağaç Türkiye'ye verilecekti.

BULGAR Sınırı: Balkan savaşları sonrasında imzalanan İstanbul Antlaşmasıyla çizilmişti.

- 12 Ada İtalya'ya bırakıldı.
- Bütün azınlıklar Türk vatandaşı kabul edildi.
- Boğazların her iki yakası askerden arındırılacak, başkanının Türk olduğu uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecekti.
- Kapitülasyonlar tamamen kaldırılmıştır. (Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığı gerçekleştirildi.)
- Osmanlı'nın borçları Osmanlı'dan ayrılan devletler arasında paylaştırıldı.
- Patrikhane'nin İstanbul'da kalması kararlaştırıldı.
- İstanbul'daki Rumlarla Batı Trakya'daki Türkler hariç Türkiye Rumları ile Yunanistan Türklerinin karşılıklı olarak mübadelesine karar verildi.
- Yabancı okullar Türk devletinin yasalarına uygun eğitim verecekti.

Kurtuluş Savaşı sonunda imzalanan barış antlaşması Lozan Barış Antlaşması'dır.

LOZAN'DA ÇÖZÜMLENEMEYEN SORUNLAR:

- Suriye sınırı: 1939'da Hatay'ın anavatanına katılmasıyla çözümlenecektir.
- Boğazlar sorunu: 1936, Montrö Boğazlar Sözleşmesiyle çözümlenecektir.
- Irak Sınırı: 1926 Ankara Antlaşmasıyla aleyhimize çözümlenecektir.
- Patrikhane.

II. TBMM, 11 Ağustos 1923'te açıldı. Lozan Barış Antlaşmasını II. Meclis onayladı. 23 Ağustos 1923'te TBMM'de onaylanarak yürürlüğe girdi.

MİLLİ MÜCADELENİN EDEBİYATA YANSIMALARI

- Halide Edip Adıvar'ın Kurtuluş Savaşı üzerine ilk romanı "Ateşten Gömlek". "Türk'ün Ateşle İmtihani" da kurtuluş savaşı yıllarını anlatan önemli bir eseridir.
- Yakup Kadri'nin "Yaban", "Düşmanın Yaktığı Köyler Ahalisine" mili mücadele yıllarını anlatan önemli eserleridir.
- Falih Rıfkı Atay'ın cumhuriyet devri ile ilgili gelişmeleri anlatan "Çankaya" eseri önemlidir.
- Millî mücadeleyi bizzat M. Kemal'in kendisinin yazdığı "Nutuk" ile Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri değerli eserlerdir.
- Samim Kocagöz → Kalpaklılar, Dolu Dizgin.
- Tarık Buğra → Küçük Ağa
- Kemal Tahir → Yorgun Savaşçı, Esir Şehrin İnsanları.

KURTULUŞ SAVAŞININ ASKERLİK AŞAMASI CEVAPLI TEST - I

1. Kurtuluş Savaşı'nın ilk direnişi nerede başlatılmıştır?

- A) Aydın B) Menemen C) Dört Yol
D) İnönü E) Maraş

2. Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş Savaşı sırasında güneyde açılmış cephelerden biri değildir?

- A) Antalya B) Adana C) Maraş
D) Urfa E) Antep

3. Kurtuluş Savaşında güneyde Ermeni ve Fransızlara karşı yapılan savaş hangi antlaşma ile sona ermiştir?

- A) Gümrü B) Kars C) Ankara
D) Londra E) Moskova

4. TBMM Kapitülasyonların kaldırılmasını ilk kez hangi devlete kabul ettirmiştir?

- A) İngiltere B) Fransa C) İtalya
D) Yunanistan E) Rusya

5. Kurtuluş Savaşının ilk askeri başarısı hangi devlete karşı kazanılmıştır?

- A) Yunanistan B) Ermenistan C) İtalya
D) Fransa E) İngiltere

6. Kurtuluş Savaşında doğuda Ermenilere karşı başarı kazanan ünlü Türk komutanı kimdir?

- A) Kazım Karabekir B) Ali Fuat
C) Refet Bele D) Rauf Orbay
E) Fevzi Çakmak

7. Mustafa Kemal Havza Genelgesi'nin yayımlanmasından sonra İstanbul'a geri çağırılmış; Amasya Genelgesinden sonra ise askerlikten istifa etmiştir. Hangi olaydan sonra yeniden askerlik mesleğine dönmüştür?

- A) I. İnönü Savaşı
B) II. İnönü Savaşı
C) Kütahya ve Eskişehir Muharebeleri
D) Sakarya Savaşı
E) Büyük Taarruz

8. Aşağıdakilerden hangisi I. İnönü Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Halkın moralinin yükselmesi
B) Askere alınmaların kolaylaşması
C) İtilaf Devletleri'nin anlaşmazlığa düşmesi
D) Düşmanın Ege'yi terk etmesi
E) TBMM'ye olan güvenin artması

9. Kurtuluş Savaşı yıllarındaki bazı gelişmeler şöyledir;

- I. Düzenli Ordunun kurulması
II. Londra Konferansı'nın toplanması
III. Moskova Antlaşması'nın yapılması
IV. TBMM'nin açılması

yukarıdakilerden hangisinin gerçekleşmesinde I. İnönü zaferinin etkisinden söz edilemez?

- A) Yalnız IV B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) I, II ve III

10. Kurtuluş Savaşı sırasında kurulan düzenli ordunun ilk askeri başarısı hangisidir?

- A) II. İnönü savaşı B) Sakarya savaşı
C) I. İnönü savaşı D) Doğu Taarruzu
E) Büyük Taarruz

11. I. İnönü savaşından sonra TBMM Yeni Türk Devleti'nin ilk anayasasını onaylayarak kabul etti. Aşağıdakilerden hangisi yeni anayasanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Egemenliğin ulusa ait olması
B) TBMM'nin üstünde bir gücün tanınmaması
C) Seçimlerin dört yılda bir yapılması
D) Meclis hükümeti sisteminin benimsenmesi
E) Devletin dininin İslam olduğuna yer verilmesi

12. Misak-ı Milli sınırları Mondros Ateşkes Antlaşması ile kabul edilen sınırlardır. **İlk kez hangi antlaşma ile bu sınırlardan ödün verilmiştir?**
- A) Moskova B) Kars C) Gümrü
D) Ankara E) Lozan
13. **Hatay Misak-ı Milli sınırları içerisinde olduğu halde hangi antlaşma ile ulusal sınırlarımız dışında kalmıştır?**
- A) Moskova B) Ankara C) Kars
D) Gümrü E) Lozan
14. **Misak-ı Milli sınırları içerisinde olduğu halde kurtaramadığımız yerler ve onları kaybettiğimiz antlaşmalar hangi seçenekte yanlış olarak eşleştirilmiştir?**
- A) Batum - Moskova Antlaşması
B) Hatay - Ankara Antlaşması
C) Batı Trakya - Lozan Antlaşması
D) Musul - Kars Antlaşması
E) Boğazlar - Lozan Antlaşması
15. **Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş savaşı ile ilgili antlaşmalardan biri değildir?**
- A) Gümrü B) Moskova C) Atina
D) Ankara E) Kars
16. **TBMM'nin İtilaf Devletleri tarafından resmen ve hukuken tanındığına kanıt olabilecek en önemli gelişme hangisidir?**
- A) Moskova Antlaşması
B) Londra Konferansı
C) TBMM'nin açılması
D) Kars Antlaşması
E) Düzenli Ordunun kurulması
17. **Mustafa Kemal hangi olay nedeniyle İsmet Paşa'ya çektiği bir telgrafla "Sen orada yalnız düşmanı değil milletın makus talihini de yendin" diyerek onu kutlamıştır?**
- A) I. İnönü Savaşı
B) II. İnönü Savaşı
C) Kütahya ve Eskişehir Muharebeleri
D) Sakarya Savaşı
E) Büyük Taarruz
18. **Aşağıdakilerden hangisi II. İnönü Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**
- A) İtilaf Devletleri'nin Yunanistan'a karşı güvenini yitirmeleri
B) İtalyanların işgal ettikleri bölgeleri terk etme kararı almaları
C) Fransa'nın Ankara ile anlaşma zemini araması
D) Yunanistan'ın işgal ettiği topraklardan çekilmeye başlaması
E) Düzenli ordunun öneminin yeniden anlaşılması
19. **Kurtuluş savaşı sırasındaki;**
- I. İsmet İnönü'nün albaylıktan generalliğe yükseltilmesi
II. Fransa'nın Zonguldak'ı boşaltması
III. İtalya'nın Anadolu'dan çekilmesi
- gelişmelerinden hangisi II. İnönü savaşının sonuçlarından biridir?**
- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III
20. **Aşağıdakilerden hangisi Kütahya ve Eskişehir Muharebeleri'nin sonuçlarından biri değildir?**
- A) Halkta büyük bir moral bozukluğunun oluşması
B) Harekât merkezinin Ankara'dan Kayseri'ye taşınma hazırlıklarının yapılması
C) Cepheye bir araştırma komisyonunun gönderilmesi
D) Mustafa Kemal'in başkomutanlığa atanması
E) Afyon ve Eskişehir'in kurtarılması
21. **Mustafa Kemal Paşa başkomutan olarak Sakarya Savaşı'ndan önce ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için Tekâlif-i Milliye Emirlerini yayımladı. Aşağıdakilerden hangisi Tekâlif-i Milliye emirlerinden biri değildir?**
- A) Her ailenin orduya çarık, çorap ve çamaşır yardımı yapması
B) Herkesin sahip olduğu taşıma araçları ile bir ay ordu için hizmet vermesi
C) Tüm sahipsiz mallara en konması
D) Sanat ve meslek erbabının askere alınmaması
E) Her türlü makineli araç ve gereçlerin yüzde kırkına el konması

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
C	A	C	E	B	A	C	D	C	C	C
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
A	B	D	C	B	B	D	E	E	D	

KURTULUŞ SAVAŞININ ASKERLİK AŞAMASI CEVAPLI TEST - II

1. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiğinin ilk kanıtıdır?

- A) Londra Konferansı
- B) Lozan Antlaşması
- C) Mudanya Ateşkes Antlaşması
- D) Ankara Antlaşması
- E) Kars Antlaşması

2. Türk Sovyet sınırı aşağıdaki antlaşmaların hangisi ile kesin şeklini almıştır?

- A) Moskova Antlaşması
- B) Gümrü Antlaşması
- C) Londra Konferansı
- D) Ankara Antlaşması
- E) Kars Antlaşması

3. Aşağıdakilerden hangisinde TBMM'nin uluslararası ilişkilerde siyasi bir güç olarak tanındığının simgesidir?

- A) Londra Konferansı
- B) I. İnönü Savaşı
- C) Sevr Antlaşması
- D) Anayasanın yapılması
- E) İstiklal Marşının kabul edilmesi

4. TBMM'nin katıldığı ilk uluslararası toplantı hangisidir?

- A) Londra Konferansı
- B) Lozan Konferansı
- C) Kars Antlaşması
- D) Ankara Antlaşması
- E) Mudanya Ateşkes Antlaşması

5. Kurtuluş savaşında kesin şeklini alan ve günümüze kadar değişmeyen sınırimiz hangisidir?

- A) Sınırimiz
- B) Irak
- C) Sovyetler Birliği
- D) Yunan
- E) Bulgaristan

6. Düşmana saldırı cesareti vermesi bakımından TBMM'ye karşı yapılan ayaklanmalardan hangisi diğerlerine göre daha önemlidir?

- A) Konya Ayaklanması
- B) Anzavur Ayaklanması
- C) Afyon Ayaklanması
- D) Çerkez Ethem Ayaklanması
- E) Milli Aşireti Ayaklanması

7. Aşağıdaki gelişmelerin hangisinde birincide meydana gelen olay ikinciye neden olmamıştır?

- A) Kars Antlaşması - Türk Sovyet sınırının kesinleşmesi
- B) I İnönü Zaferi - Londra Konferansı
- C) Büyük Taarruz - Düşmanın yurttan temizlenmesi
- D) Kütahya ve Eskişehir Muharebeleri - Türk ordusunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesi
- E) Sakarya Savaşı - Londra Konferansı

8. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın bir maddesi İstanbul ve Boğazlar bölgesinin TBMM'ye bırakılacağını belirtmekteydi.

Yalnızca bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiği
 - II. Yeni antlaşmalara zemin hazırlandığı
 - III. İtilaf Devletlerinin zaman kazanmak istediği
- yargılarından hangisi doğrudur?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Osmanlı Anayasası ile TBMM'nin yaptığı Anayasalar arasındaki en belirgin fark hangi alanadadır?

- A) Yürütme
- B) Yasama
- C) Egemenlik
- D) Haklar ve Özgürlükler
- E) Seçim sistemi

10. Aşağıdakilerden hangisi büyük Taarruz'un sonuçlarından biri değildir?

- A) Mudanya Ateşkes Antlaşmasını imzalanması
- B) Mücadelenin ezilen uluslara örnek olması
- C) İngiltere'de kabine değişikliğinin yaşanması
- D) Misak-ı Milli'nin tamamen kurtarılması
- E) Ege'nin düşman işgalinden temizlenmesi

11. I. İnönü Savaşı
II. Sakarya Savaşı
III. Büyük Taarruz
IV. Kütahya ve Eskişehir Muharebeleri
Yukarıdaki savaşların hangisinin sonunda İtilaf Devletleri barış önerisinde bulunmamışlardır?

A) Yalnız IV B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Türk ordusu Kurtuluş Savaşındaki cephelerin hangisinde alışılagelmişin dışına çıkarak farklı bir savaş taktiği uygulanmıştır?

A) I. İnönü
B) II. İnönü
C) Büyük Taarruz
D) Sakarya
E) Kütahya ve Eskişehir

13. Kurtuluş Savaşı yıllarındaki bazı gelişmeler şunlardır;

I. Kars Antlaşması
II. Londra Konferansı
III. Mudanya Ateşkes Antlaşması
IV. Gümrü Antlaşması
V. Moskova Antlaşması

Yukarıdaki gelişmelerin doğru kronolojik sırası hangisidir?

A) IV - V - II - I - III B) IV - II - V - I - III
C) IV - III - II - I - V D) III - II - I - IV - V
E) I - II - III - IV - V

14. Ulusal Kurtuluş savaşımızın devam ettiği yıllarda aşağıdaki yörelerin hangisinde düşmana karşı cephe açılmamıştır?

A) Salihli B) Nazilli C) Aydın
D) Konya E) Kars

15. Aşağıdakilerden hangisi Sevr Antlaşması ile Ermenilere verilmesi düşünülen illerden biri değildir?

A) Muş B) Bitlis C) Antep
D) Erzurum E) Erzincan

16. Kurtuluş savaşı yıllarında Türk halkı;

I. Ermenistan
II. İtalya
III. Fransa
IV. Yunanistan

Devletlerinden hangisi ile savaşmamıştır?

A) Yalnız II B) I ve III C) I ve IV
D) III ve IV E) I, III ve IV

17. Lozan'da çözümlenmeyerek ertelenen konu hangisidir?

A) Patrikhane sorunu
B) Musul ve Kerkük sorunu
C) Osmanlı borçları sorunu
D) Kapitülasyonlar
E) Yunanistan sınırı

18. Kurtuluş savaşı yıllarında yaşanan;

I. Düzenli ordunun kurulması
II. Amasya görüşmeleri'nin yapılması
III. TBMM'nin Londra konferansına davet edilmesi
gelişmelerinden hangisi Anadolu hareketi'nin karşıtlarınca hukuken tanınması anlamına gelmektedir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

19. Aşağıdakilerden hangisi I. TBMM döneminde yaşanan gelişmelerden biri değildir?

A) Anayasanın yapılması
B) İstiklal Marşının kabul edilmesi
C) Düzenli ordunun kurulması
D) Londra Konferansı'nın toplanması
E) Temsil Kurulu'nun Ankara'ya gelmesi

20. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisini I. TBMM onaylamamıştır?

A) Moskova B) Kars C) Ankara
D) Gümrü E) Lozan

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	E	A	A	C	D	E	A	C	D	A	D	A	D	C	A	B	D	E	E

KURTULUŞ SAVAŞININ ASKERLİK AŞAMASI CEVAPLI TEST - III

1. TBMM ilk siyasi başarısı hangisidir?

- A) Çerkez Ethem Ayaklanması'nın bastırılması
- B) Moskova Antlaşması
- C) Gümrü Antlaşması
- D) Kars Antlaşması
- E) Ankara Antlaşması

2. TBMM hangi olay nedeniyle Mustafa Kemal'e Gazilik ve Mareşallik rütbesi vermiştir?

- A) Sakarya Savaşı
- B) Büyük Taarruz
- C) I. İnönü Savaşı
- D) II. İnönü Savaşı
- E) Lozan Antlaşması

3. Mustafa Kemal'in başkomutan olarak katıldığı ilk savaş hangisidir?

- A) I. İnönü
- B) II. İnönü Savaşı
- C) Kütahya ve Eskişehir
- D) Büyük Taarruz
- E) Sakarya

4. I. Moskova Antlaşması II. Türk - Afgan Dostluk Antlaşması III. Ankara Antlaşması

Yukarıdaki antlaşmalardan hangisi I. İnönü Savaşından sonra gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. İtilaf Devletlerinden hangisi Misak-ı Milliye ilk kez resmen tanımıştır?

- A) Fransa
- B) İngiltere
- C) ABD
- D) İtalya
- E) Yunanistan

6. Suriye sınırimız hangi devletle yapılan antlaşma ile çizilmiştir?

- A) İngiltere
- B) Fransa
- C) İtalya
- D) ABD
- E) Rusya

7. Ermeniler hangi antlaşma ile Çukurova bölgesi ile ilgili iddialarından vazgeçtiler?

- A) Moskova
- B) Kars
- C) Lozan
- D) Ankara
- E) Londra

8. Aşağıdakilerden hangisi Moskova Antlaşması'nın maddelerinden biri değildir?

- A) Tarafardan birinin tanımadığı bir antlaşmayı diğer tarafında tanımaması
- B) Çarlık Rusya'sı ile Osmanlı Devleti arasındaki antlaşmaların geçersiz sayılması
- C) Kars, Ardahan ve Artvin'in Türkiye'ye verilmesi
- D) Sovyetler Birliği'nin kapitülasyonlarının kaldırıldığını kabul etmesi
- E) Doğu sınırının kesin çözüme kavuşması

9. TBMM'yi tanıyan ilk İslâm ülkesi hangisidir?

- A) Arabistan
- B) Mısır
- C) Tunus
- D) Afganistan
- E) Cezayir

10. Kurtuluş savaşında Türk ordusunun Taarruz gücüne eriştiği ilk kez aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile kanıtlanmıştır?

- A) I. İnönü Savaşı
- B) Büyük Taarruz
- C) Sakarya Savaşı
- D) II. İnönü Savaşı
- E) Kütahya ve Eskişehir Savaşları

11. Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Savaşı'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) Alan savunmasıdır
- B) Subay savaşıdır
- C) Mustafa Kemal'in başkomutan olarak katıldığı ilk savaştır
- D) Savaş sonunda Mustafa Kemal'e Gazilik ve Mareşallik rütbesi verilmiştir
- E) Savaş sonunda Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır.

12. **Mudanya Ateşkes Antlaşması hangi olaydan sonra yapılmıştır?**

- A) Sakarya savaşı B) Büyük Taarruz
C) II. İnönü savaşı D) I. İnönü savaşı
E) Gümrü Antlaşması

13. **TBMM kurtuluş savaşı yıllarında aşağıdaki yerlerden hangisini savaş yapmadan kurtardı?**

- A) Kars B) Ardahan
C) Uşak D) Doğu Trakya
E) İzmir

14. **İtilaf Devletleri Türk tarafının pazarlık gücünü zayıflatmak için Lozan görüşmelerine Ankara ile birlikte İstanbul'u da çağırılmışlardı.**

TBMM bu oyunu bozmak için öncelikli olarak;

- I. Saltanatın kaldırılması
II. İsmet Paşa'nın Lozan'a gidecek heyetin başına getirilmesi
III. Ödün verilmeyecek konuların belirlenmesi

önlemlerinden hangisini almıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Gerek doğuda Ermenilerle yapılan Gümrü Antlaşması, gerekse batıda Yunanistan'a karşı I. İnönü Savaşı'nın kazanılması üzerine İtilaf Devletleri Sevri biraz yumuşatarak Ankara'ya kabul ettirmeyi düşünüyorlardı. Bu amaçla Londra'da bir konferans düzenlediler.**

Mustafa Kemal bu konferans'ın Türk halkının beklentilerine yanıt veremeyeceğini bildiği halde konferansa temsilci gönderdi

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in bu yolla ulaşmak istediği amaçlardan biri olamaz?

- A) İtilaf Devletlerinin TBMM'yi hukuken tanımalarını sağlamak
B) TBMM'nin savaş yanlısı olmadığını kanıtlamak
C) Savunduğu haklı davayı dünyaya duyurmak
D) Yunan ilerleyişini durdurarak zaman kazanmak
E) Doğu ve güney sınırlarımızın kesinleşmesini sağlamak

16. **Aşağıdakilerden hangisi Londra Konferansı ile II. İnönü Savaşı arasında yaşanmış olaylardan biri değildir?**

- A) Türk - Afgan dostluk barışının imzalanması
B) Moskova Antlaşmasının imzalanması
C) Temsil Kurulu'nun Ankara'ya gelişi
D) İstiklal Marşı'nın kabulü
E) Düzenli ordunun güçlendirilmesi

17. **Aşağıdaki uluslararası oturumların hangisinde Boğazlarda Türk egemenliği ilk kez kabul edilmiştir?**

- A) Lozan Konferansı
B) Londra Konferansı
C) Gümrü Antlaşması
D) Moskova Antlaşması
E) Mudanya Ateşkes Antlaşması

18. **Lozan'da hangi konularda kesin ödün verilmiştir?**

- A) Ermeni sorunu - Kapitülasyonlar
B) Patrikhane - Azınlıklar
C) Sınırlar - Osmanlı borçları
D) Boğazlar - Patrikhane
E) Nüfus sorunu - Boğazlar

19. **Lozan'da aşağıdaki sorunlardan hangisi çözümlenemedi?**

- A) Osmanlı borçları B) Suriye sınırı
C) Kapitülasyonlar D) Nüfus sorunu
E) Irak sınırı

20. **Lozan Antlaşmasının da;**

- I. Suriye sınırı
II. Boğazlar
III. Patrikhane
gibi konulardan hangisi Türkiye'nin aleyhine çözümlenmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	A	E	B	A	B	D	E	D	C	E	B	D	A	E	C	E	A	E	D

KURTULUŞ SAVAŞININ ASKERLİK AŞAMASI CEVAPLI TEST - IV

1. **Kazım Karabekir'in Doğu taarruzu Ermenilere karşı yapıldığı halde savaşın sonucunu belirleyecek Gümrü Antlaşması'nın Sovyetler Birliği ile yapılmasını;**

- I. TBMM'nin Ermenistan'a güvenmemesi
- II. Ermenistan'ın Sovyetler Birliğine katılması
- III. Ermenilerin Sovyet gücünden yararlanmak istemesi

nedenlerinden hangisi doğru olarak açıklar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **Trakya Misak-ı Milli sınırları içinde olmasına karşın TBMM'nin orada ulusal bir eyleme kalkışmaması;**

- I. İngiltere'nin boğazları işgal etmiş olması
- II. Bölge'nin Ankara'ya uzak olması
- III. Halkın İstanbul'a bağlı olması

nedenlerinden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Lozan'daki konulardan hangisi ulusal egemenliğimize aykırı olarak çözümlenmiştir?**

- A) Osmanlı borçları B) Yunan sınırı
C) Nüfus sorunu D) Boğazların statüsü
E) Kapitülasyonlar

4. **Aşağıdakilerden hangisi Lozan'da Osmanlı borçlarını Türkiye ile paylaşan devletlerden biri değildir?**

- A) Bulgaristan B) Yunanistan
C) Macaristan D) Irak
E) Suriye

5. **Sovyetler Birliği taraflardan biri olmadığı halde Lozan konferansı'na katıldı.**

Bu yolla;

- I. Boğazlar da kendi lehine düzeltmeler yapma
 - II. Ermenilerin haklarını koruma
 - III. Yeni siyasal rejimini tanıtmak
- hedeflerinden hangisine ulaşmak istemiştir?**

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. I. Moskova Antlaşması

II. Gümrü Antlaşması

III. Lozan Antlaşması

IV. Mudanya Ateşkes Antlaşması

V. II. İnönü Savaşı

Yukarıdaki antlaşmaların kronolojik sırası hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) I - II - III - IV - V B) II - I - V - IV - III

C) II - I - III - IV - V D) II - I - IV - V - III

E) I - II - III - V - IV

7. **Türk - Yunan sınırı hangi antlaşma ile kesin olarak belirlenmiştir?**

A) Mudanya Ateşkes Antlaşması

B) Lozan Antlaşması

C) Ankara Antlaşması

D) Kars Antlaşması

E) Moskova Antlaşması

8. I. Kars Antlaşması

II. Moskova Antlaşması

III. Mudanya Ateşkes Antlaşması

Yukarıdaki antlaşmalardan hangisi yada hangileri batı cephesinin güçlendirilmesi açısından diğerlerine göre daha önemlidir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

9. **Doğu Trakya'nın TBMM'ye bırakılacağı ilk kez hangi antlaşmada yer almıştır?**

A) Ankara

B) Moskova

C) Lozan

D) Mudanya Ateşkes

E) Kars

10. **Ulusal Kurtuluş savaşının kazanılmasında;**

I. TBMM

II. Kuva-i Milliye

III. Müdafai Hukuk dernekleri

IV. Siyasal Fırkalar

örgütlerinden hangisinin yararından söz edilemez?

A) Yalnız IV B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

11. Tekâlifî Millîye Emirleri ilk kez hangi savaşta uygulanmıştır?

- A) Sakarya Savaşı
B) I. İnönü Savaşı
C) II. İnönü Savaşı
D) Büyük Taarruz
E) Kütahya ve Eskişehir muharebeleri

12. Kütahya ve Eskişehir Muharebelerindeki yenilgi üzerine Mustafa Kemal Paşa Türk ordusuna Sakarya'nın doğusuna çekilme emrini verdi.

Mustafa Kemal bu yolla;

- I. Ordunun daha fazla yıpranmasını önlemek
II. Zaman kazanarak toplanmak
III. Düşman güçlerini mevzilerinden uzaklaştırmak

gidi hedeflerinden hangisine ulaşmayı düşünmüştür?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi II. İnönü savaşının nedenlerinden biri değildir?

- A) İtilaf Devletleri'nin Londra Konferansı'ndan umduklarını bulamamaları
B) Yunanistan'ın I. İnönü Savaşı'nın yarattığı olumsuz havadan kurtulmak istemesi
C) Yunanistan'ın İtilaf Devletleri'nin güvenini yeniden kazanmak istemesi
D) İtalya'nın Anadolu'daki etkinliğinin kırılmak istenmesi
E) Batı Anadolu'daki Türk direnişinin kırılmak istenmesi

14. Kurtuluş savaşı sırasında yaşanan;

- I. I. İnönü zaferi'nin kazanılması
II. İhaneti Vataniye Yasası'nın çıkartılması
III. Ankara'nın Londra Konferansına çağırılması
IV. Sovyetlerle Gümrü Antlaşmasının yapılması
gibi gelişmelerden hangileri askere alınmalarını kolaylaştırılmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

15. Aşağıdakilerden hangisi Sevr Antlaşması'nın koşullarından biri değildir?

- A) Boğazların bütün devletlerin gemilerine açık olması
B) İzmir ve Ege Bölgesi'nin bir bölümünün Yunanistan'a verilmesi
C) Adana, Malatya ve Sivas'ın Fransız nüfusu altında bulunması
D) Osmanlı Devleti'nin en çok 50, 700 kişilik asker bulundurabilmesi
E) Kapitülasyonların kaldırılması

16. Sevr Antlaşması'nı Osmanlı Devleti adına kim imzalamıştır?

- A) Bahriye Nazırı Salih Paşa
B) Ali Rıza Paşa
C) Damat Ferit Paşa
D) Tevfik Paşa
E) Rıza Paşa

17. İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'ne kabul ettirdikleri Sevr Barış taslağını nerede hazırladılar?

- A) Londra B) Paris C) Atina
D) İstanbul E) San Remo

18. Aşağıdaki belgelerin hangisinde Boğazlardan söz edilmemiştir?

- A) Misak-ı Milli
B) Mudanya Ateşkes Antlaşması
C) Mondros Ateşkes Antlaşması
D) Lozan Antlaşması
E) Ankara Antlaşması

19. Aşağıdakilerden hangisi Moskova Antlaşması'nın koşullarından biri değildir?

- A) Çarlık Rusya'sı ile Osmanlı Devleti arasındaki antlaşmalar geçersiz sayılacak
B) Sovyetler Birliği Kapitülasyonları tanımayacak
C) Batum Gürcistan'a verilecek
D) Kars-Artvin ve Ardahan Türkiye'ye verilecek
E) Sovyetler Boğazları rahatça kullanabilecek

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
B	A	D	B	A	B	B	B	D	A	A	E	D	C	E	C	E	E	E

NOT:

